

omdat volgens de deskundigen tralievensters of dikke ruiten in zulke gevallen ongeschikt achten. Overwogen werd nog de vraag of de directie niet in de instructie van het personeel een bepaling had moeten plaaisen, dat bij mannelijke deliranten een of twee stevige oppassers moeten worden geplaatst, maar deze vraag werd onkennend beantwoord, „omdat het personeel toch niet zou kunnen beoordeelen of het met delirium te doen had” (*Allg. med. Centralz.*).

VREDE TE KEULEN. — De overheid heeft bewerkt, dat tusschen de ziekenfondsen en de artsen een wapenstilstand is gesloten, gedurende welken zal worden onderhandeld op den grondslag der vrije artsenkeus. De ziekenfondsen hebben zich verbonden, geen artsen van elders te zoeken en geen contracten met artsen te sluiten (*Münch. med. Wochenschr.*). PINKHOF.

INGEZONDEN.

HAZENLIPOPERATIE.

Hooggeachte collega POLAK,

Daar ik niet behoor tot de prioriteits-maniakken, ben ik u zeer dankbaar voor de geschiedkundige mededeeling mijner voorgangers in een technischen truc voor het welslagen der hazenlipoperatie. Ik ben voorloopig niet in de gelegenheid om de door u vermelde geschiedkundige stukken op hun juiste interpretatie te onderzoeken, maar neem ze gaarne als juist aan.

Daar ik echter meen, dat onze patiënten alleen baat hebben bij de dege-lijkheid, en niet bij den naam eener methode, zou het mij leed doen, wanneer men uit uw ingezonden stuk den indruk mocht krijgen, dat de methode in kwestie, als hebbende afgedaan, terecht in oude boeken en archieven voor goed opgeborgen en begraven was. De schijn-dode methode verdient tot nieuw leven opgewekt te worden en ik hoop en vertrouw, dat men op haar in den een of anderen vorm weldra kan en mag toepassen uwe slot-woorden „Ça se répète toujours”, men noeme haar dan verder voor mijn part naar wien men wil.

Collegialiter,

Amsterdam, 2 Mei 1908.

A. OIDTMANN.

Coll. OIDTMANN's mededeeling van zijn methode van hazenlip-operatie in n°. 17 van dit *Tijdschrift* en de daarop gevolgde opmerking van collega POLAK in n°. 18, brengen mij de pogingen in herinnering, die in lang ver-vlogen tijden aangewend werden om de spanning van de hechtingen tegen te gaan.

In een in de Bourgondische Bibliotheek te Brussel berustend handschrift van de chirurgie van den bekenden vlaamschen heelmeester JAN YPERMAN uit de eerste helft der 14de eeuw, leest men (fol. 117b.):

Dits van kindren die siin geboren met gespletenen lippen scaertmonde. Enege kindere siin geboren met gespletenen lippen in ene stede onder dat nese gat. Ende onderwilen onder beide dat scaerdemonde heeten met vele

lieden 1), diemen aldus sal helpen. Nemt .1. scare ende snijtter met af die cantkine vander gebreckelycheide also luttel also gi moget, behoude dattie cantkine hebben en gene huut en ware alomme versch vleesch. Ende dan so nayt die lippen vander verscher wonden tegadere met ere drie canter naelde ende met .1. gewasten twinen drade ende slecht 2), ende nayter met die wonde alsoet u vorwijst es. Ende doet also dattie wonde also wel slute binnen in dien bodem also buten die canten. *Ende dan so stect .1. lange naelde dore die lippen verre vander wonden* ende die bewimpelt met enen drade ende daerna so legter op tpulver vanden calke of trode pulver ende daer boven .1. plaester genet int wit vanden eye ende in olye van rosen tegadere geminct. Ende of die canelen 3) gebarsten 4) so berecket 5) also u vorleert es, want ane die canelen en mogedi niet doen dan quaet. Want si selen wassen metten kinde bi naturen. Ende also die canelen siin gespleten so siin die lippen tespleten ende dat al tote bi den nese maer wercter op also u vorleert es ende heiltse voort also gi doet andre wonden. Ende also gi ziet dattie wonde vaste tegadere cleeft, dan doet ute die naelde. Enege meesters siin diese altoes besteken met naelden ende anders niet en nayan. *Ende andere sniden in elke cake .1. wonde om die lippen vanden scaerde bat* 6) tegadere te bringene ende dat es alser grote faute 7) es van vleesche, ende dat es also .1. die caneel gebrect 8) Ende dat en dunct mi en geen goet werc, want het scijnt herde zere 9) int ansichte. Waerbi ic u rade dat gi u wacht van sulken werken want .1. meester soude siin herde zere begrepen 10). Ende oec welc tijt 11) dat hijt niet en doet dwerc ter lieder gevoege 12), die liede en willen niet geweten trecht 13), mer si willent hebben also sijt peinsen 14). Want men mach 15) niet maken also scone lixeme 16) daer grote faute van vlesche es also daer si cleine es.

Leiden, 4 Mei.

E. C. VAN LEERSUM.

HAMERTEENEN EN HALLUX VALGUS.

Een enkel woord naar aanleiding van de verhandeling van collega VAN DAM, over hamerteenen of liever over hetgeen hij daarin zegt van een ander analoog gebrek, den hallux valgus. Van die afwijking heet het (in overeenstemming met vele andere schrijvers), dat die zouden ontstaan „door het dragen van nauwe, in casu puntige schoenen”. Ik heb over dit onderwerp een eigenaardige ervaring, die ik in verband met de verhandeling van den heer VAN DAM hier even wil meedeelen.

Sinds November 1902 belast met de keuring van de aspiranten-vrijwilligers

1) W. z. door vele lieden scaerdemonde geheeten; 2) slecht = glad; 3) canelen, heeft denzelfden oorsprong als kanaal, n.l. canalis, canna = pijp. Wat de schrijver hiermede bedoelt is niet duidelijk. Uit hetgeen verder volgt zou men kunnen afleiden dat hij het oog heeft op de gecompliceerde hazenlip, met defect in het verhemelte; 4) gebarsten = ontbreken; 5) berecket = neemt uw maatregelen; 6) beter; 7) gemis; 8) als bij een (iemand) „die caneel” ontbreekt; 9) het scijnt herde zere = het (litteeken) is erg zichtbaar; 10) zou zeer in opspraak komen; 11) wanneer; 12) naar den zin der menschen; 13) vragen niet of het noodig en nuttig is; 14) zooals zij het zich gedacht hebben; 15) kan; 16) litteekens.